

רא קסינג'ר ניצח את רבין, אלא דהיפך

גם השבוע לא היו צרכני-ההיסטוריה הישראליים צריכים להמתין לשווא לזי ריקת-ההתרגשות השבועית. היא סופקה להם במסע-התעוררות מפור ברק, סביב הכוונה האמריקאית לספק נשק נשק למצריים (ראה, נשק אמריקאי למצריים, עמוד 19, 18, 17, 16, 15, 14, 13, 12, 11, 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1). במיטה אחת, עמוד 23.

שוב עמדה המדינה ליהרס, ושוב זעקו נביאי-החורבן-השלישי אל לב השמיים, אלא שהעניין עצמו רחוק מאד מלהיות פשוט וחד-משמעי.

מעין מיני בתוך ההיסטוריה הגדולה התחבאה היסטוריה קטנה, מעין מיני-היסטוריה. היא נגעה למאמרי-ענק שכתב אדויר ארד שיהאן, כתב אמריקאי, שנלווה למיטות הנרי הראשון.

הארץ הודעתה. העיתונים געשו. שלוש שנים מכובדים הגישו שאילתות ביר שיבוא הממשלה. ראשי-הממשלה הטיל על השגריר בווינגטון להשיג הבהרות. כעילה לכל ההתרגשות שימשה טענתו של שיהאן, כי הנשיא ריצ'ארד ניקסון, ואחריו הנשיא ג'ראלד פורד, הבטיחו לאנוואר אל-סאדאת להחזיר את ישראל לעבר גבול ה-4 ביוני 1967.

אילו עצרו השרים בעדם לרגע-קט כדי לחשוב (עם כל הקושי שבדבר), היה מס' חבר להם כי אין בכך כל חדש. מאז נתן ניקסון את הגושפנקה שלו לתוכניתו של שריה-חוק ויליאם רוג'רס, לפני שבע שנים, היתה המדיניות האמריקאית לגבי הגבול הישראלי קבועה ומגובשת: "קו ה-4 ביוני 1967, עם שינויים בלתי-מהירים". סביר היה להניח כי בלתי-מהירים האישיות עם סאדאת, חזרו על כך ניקסון ופורד כאחד.

רבין הציבור, גם שאר גילוייו של שיהאן אינם מחדשים דבר, וזולת סירורים פיקנטיים.

מבחינה זו מצטרף שיהאן לשורה ארוכה של "כתבים מדיניים" אמריקאיים וישראליים, המפרסמים מאמרים וספרים ה' מתיימרים להיות פרשנות מדינית, ואינם אלא רכילות פוליטית — מה אמר קר' סינג'ר על זולתו, ומה אמרו על קסינג'ר ג'ר. הדברים הם משעשעים, אך איש מן הכתבים אינו טורח להיכנס לעובי-הקורה של הסיכסוך ההיסטורי, לנתח את גורמיו ולבקר את מהלכי הצדדים.

אם יש חידוש כלשהו בדיברי שיהאן לגבי האזרח הישראלי, הרי היא בהערכת אישיותו של יצחק רבין. בניגוד לדיעה המקובלת עתה בחוגים רחבים בארץ גר' אה רבין בתיאורו של שיהאן כמי שמשך את קסינג'ר באף, סיכל את מהלכיו, חיבל במאמציו והוריד אותו ביוגו שאלוה. כל זה, כדי להגשים את המדיניות האמיתית של ישראל שהיא להרוויח זמן, לדחות את הכל, למנוע כל התקדמות העלולה להביא לחזרת שטחים, ולהבטיח את המי ש' הסטאטוס-קו.

לגבי מי שמנתח נכונה את מעשי המדינה שלה, אין כל חדש גם בכך.

כלכלה

המהפכה ההפוכה

פרופסור אחד רקח, פרופסור חשני לוקח עוד יותר

פעם חלם קארל מארכס על מהפכה גדולה, שבה יסתערו הפועלים על ההון ה' גדול ויפקיעו אותו.

עתה מתחוללת בישראל מהפכה הפוכה: ההון השחור מסתער על שכרי-העבודה, ומפקיע אותו.

וזהי מהפכה שאין דומה לה בעולם כולו.

הכות השחור. כאשר הגישה ועדת הפרופסורים של חיים ב'שחר את ה' רפורמה המפורסמת שלה, היא דיברה על שתי מגמות מקבילות: היסוד ה'עיוני' תי' של שכרי-העבודה, והטלת מסי-אמת על בעלי-ההון.

קסינג'ר ורבין מי דפק את מי?

תחת תצלומה של שופטת-השלום הירדן שלמית, שהתירה את תפילתם של יהודים באיוור המיסגדים בירושלים, אפשר היה לרשום: "האם אלה הפנים, ששלחו אלף מפגינים?"

השבוע הפגינו כולם: יהודים וערבים, בית'רים וקומוניסטים, תלמידים ויכונים יהודים בירושלים ותלמידים ויכונים ערביים ב'שכ'ם. הכל בגלל אותו פסק-דין.

שמן על המדורה. עומד מן הצד מוכ' רח היה לקבל את הרושם כי מדינת-ישראל נאחזה בדיבוק של הרס-עצמי, וכי לא תמצא מנוח עד שתקומם נגדה את העולם כולו.

פסק-הדין של השופטת הירושלמית הס' עיר את המוסלמים. זכה בהד עצום בכלי-התיקשורת הערביים. הערבים קיוו להשת' מש בו כדי להצית אש בכל העולם המוס' למי ולגייס את מדינות-האיסלאם לצד מדי-נות-ערב.

אולם מאמציהם לא הצליחו. המוסלמים לא רצו להיגרר לעניין, שלא גירא להם רציו. הניסיון להעלות את העניין במור עצת-הביטחון, נכשל.

ובדיוק אז, כשנראה היה שהעניין נרגע, באו כמה עסקנים צמאי-פרסומת של הלי' כוד בירושלים, ושפכו שמן על המדורה הדועכת.

מהומה בשכ'ם. הקריאה לתפילה המור' גית של צעירי תלכוד, על הרהיבת, לא היתה גלית. הופיעו רק כחמישים צעיר' רים, נבלמו עלידי המישטרה. זו התעלמה מפסק-הדין של השופטת, שעליו הוגש עירעור, ומנעה את התפילה-ההפגנה ב' אמתלה של מניעת "הפרת הסדר".

אולם בינתיים הספיקה הקריאה-לתפילה להתסיס את התלמידים בשטחים המוחז' קים. בשכ'ם התכנסו תלמידים ויכונים בחצר בית-סיפרם, להפגנה נגד התפילה הירד' שלמית ונגד אנשי גוש-אמונים השוכנים במחנה-קדום הסמוך. כוחות צה'ל פרצו לבית-הספר, היכו ופצעו את התלמידים — והדליקו אש חדשה.

בשכ'ם פרצה שביחה כללית ספונטאנית. החנויות נסגרו, מועצת-העיר התסערה.

כפירים חרוצים. מושל שכ'ם השתל לכבות את הלהבות, בעזרת העסקנים המ' קומיים, רובם אנשי-מיסחר הרוצים להת' עשר בשקט, ושואין להם חשק להיגרר לתוך מערבולת לאומית.

אולם המאורעות הוכיחו כי חומרה-הנפץ מצטבר גם בשטחים המוחזקים. די בכמה גיצים, כדי להביא להתלקחות גדולה. בעוד שחבורה אחת של כסילים מנסה להפוך את ערביי ישראל לפצצת-זמן (ראה להלן), עוסקת חבורה אחת במלאכה דומה בשטחים המוחזקים.

הגליל

פצצה בכל שדה

בינג' 6000 דונמים חופת הממשלה את חצי מיזון ערביי ישראל מצצת-זמן כבירה

"האם הם לא ילמדו לעולם?" גאנח פקיד ממשלתי, העוסק בענייני ערבים. "תחילה מסרו את נצרת על מגש של כסף לרק"ח, ועכשיו הם הולכים למסור

הוועדה דיברה בפה מלא ובקול גדול על החלק הראשון, ובקול רפה ומגמגם על החלק השני.

מאז התקדמו הדברים. כל ניסיון לשים יד ממלכתית על ההון השחור נבלם ב' עודו באיבו. כאשר עשה יצחק מן, נציב' המס המהפטר, מאמצים רפים בכיוון זה, נבעט החוצה. קבוצת-ילחץ פוליטית כביר, רות, החל בליכוד וכלה במערך ובכוח המקובץ של העיתונות היומית, דאגו להבטיח את ההון השחור מפני כל פגיעה. אולם בינתיים הלך והתרחב במהירות החור בכיס הממלכתי. תקציב-ענק דרך תקציב-ענק, והיה צורך בכסף. כשאין לוקחים אותו מן ההון השחור, אין מנוס אלא לקחתו מן השכירים.

שכר עובדי ישראל. וכך, לראשונה בהיסטוריה של ישראל, נעשה עתה ניס' יון גלוי לא רק להקפיא את שכרי-העובד' דים, אלא להורידו ממש. ולא רק למע' שה, כמו עד כה, אלא גם להלכה.

חודיהמחץ הראשון הופנה, ולא במיק' רה, נגד הטייסים. עתירי-שכר אלה מעור' רים קינאה כללית, גם בקרב שכירים אחרים, וקל לגייס תמיכה ציבורית לדרי' שה להפקיע חלק גדול משכרם. אחרי ש' הוסכם כי הטייסים הם עורכי-ישראל ומח' ריבירהפורמה, נקבע תקדים לאומי חשוב: מותר להוריד שכר קיים.

השבוע נעשה ניסיון שני, חמור בהר' בה בהיקפו. שוב צץ פרופסור כדי לתת גושפנקה להפקעת-שכר. ועדה בראשות הפרופסור חיים ברקאי קבעה, כי יש לתור' ריד משכרם של רבבות עובדי-הממשלה את, "התוספת הייחודית", שהיא חלק מ' שכרם.

להוריד ראש ושכר. כדי להמתק את הגלולה, ולשטש את העובדה שור' הי הורדת-שכר פשוטה, המציאה הוועדה תחבולה: "ההורדה" תקונו" עלידי תוספת' היוקר. מאחר שתוספת-היוקר אינה אלא תחזרת חלק מן השכר הריאלי, שאבד ביגלל התתיקרות שכר היתה, אין ה' תכסיס משנה את העובדה שזוהי הורדת' שכר פשוטה.

השבוע אישרה הממשלה את ההמלצות. היא סמכה על הנחת ההסתדרות. ש' תמלא את תפקידה היעוד: להוריד את ראש העובדים, לשבור את התנגדותם ב' דברי נועם ואיומים, ולהכשיר את הורדת' השכר.

אולם בבניין הוועדה-הפועל שררה דאגה גדולה. אחרי שהסתערו עליו עובדי מפעל-תימנע המרוגזים, שאלו את עצמם עסקני המימסד ההסתדרותי אם אומנם יוכלו לעמוד בפני ההסתערות הצ' פוייה, שתהיה גדולה הרבה יותר, כאשר רבבות עובדים יתנגדו להורדת' שכרם בידי ממשלה הממשיכה להעשיר מדי-החודש את אילי ההון השחור.

השטחים

הלנה היפה בירושלים

בדיבוק ש' הרס עצמי, גורמת המדינה למיזחמת-יד

"האם אלה הפנים, שהשיקו אלף ספיר' נות'?" שאל המשורר, בהתכוונו להלנה היפה, שביגללה פרצה מילחמת טרוייה ב' ימ'קדם.

לרק"ח את כל ערביי ישראל!" נראה כי ממשלת ישראל לא למדה. ב' שנה שעברה, דווקא עם התחלת מסע' הבחירות על השילטון בנצרת, התפרסמה תוכניתה להפקיע אדמות נרחבות בנצרת ובסביבה, במיסגרת "ייהוד הגליל", ש' שינה את שמו ונקרא עתה "איכלוס הג' ליל". התוצאה: הודעות הציבור הער' ב' התלכדותו סביב רק"ח, שהפכה זה' מכבר המפלגה הלאומית של הערבים בישראל.

עתה נמצאת הממשלה על דרך-המלך לדחיפת כל ערביי ישראל לידי רק"ח. פקידיה עוסקים ללא-לאות בהכנת הפ' צצה הפנימית הגדולה ביותר שידעה המ' דינה מעודה.

חזרה לכפר-הטבח. כדי "לאכלס" את הגליל, מתכוונת הממשלה להפקיע, לדבריה, כ-6000 דונם של אדמה ערבית, 2000 דונם של אדמה יהודית, נוסף על 12 אלף דונם של אדמה השייכת לממשלה ממלכית. לדעתה, אך שהיתה למעשה אד' מתייבבור ערבית.

הפעיל המרכזי בפרשה הוא האלוף (מיל) מאיר "זארו", זורע, אחד האישים הלאומניים ביותר במדינה, שאינו רחוק מגוש-אמונים. כמנהל מינהל-מקרקעי-ישר' ואל, ממלא זורע תפקיד-מפתח בפרשה כולה.

גם שאר הפקידים והפוליטיקאים, המ' עורבים בפרשה, גילו חוסר-רגישות מחר' ירד. כי אין דבר קדוש יותר לערביי ישראל מאשר האדמה. הפקעת רבבות דונם של אדמותיהם בראשית ימי המדי' נה, נוסף על הפקעת שטחים עצומים של אדמת "נפקדים", השאירה טראומה שלא נמתחה, כאשר ניסו להקים תנועה ערבית לאומית, קראו לה, "אלי-ארד" — האדמה.

עתה מתנגשת הממשלה באופן חזיתי על טראומה זו. כדי להוסיף טיפשות על טימטום, לא הסתפקה הממשלה בהפק' עות בגליל, אלא נגעה בטראומה החזקה ביותר הקיימת בציבור הערבי בישראל: פרשת כפר-קאסם.

במיסגרת של מה שקרוי "הסדר קרק' עות" ביקשה הממשלה להפקיע שטחים נרחבים בכפר שבו נערך הטבח המחריד לפני 20 שנה. התעמולה הערבית שוקדת לאחרונה להנחיל לעולם כולו את השם המחריד הזה, באמצעות סרטי-תעמולה מצלית.

כוח חדש. השבוע ראו המפקעים שכר לעמלם: זו הפעם הראשונה מאז

פרופסור ברקאי מי יקח ממי?

קום המדינה עלה הרעיון של הכרות שביחה כללית של כל ערביי ישראל. השביחה הכללית האחרונה הוכרזה ב' 1936, והיא היתה אותי-התחלה של המ' רד הערבי הגדול, שנקרא ביישוב העברי "המאורעות". היה זה מכשיר יעיל ביותר לליכוד השורות ולהקמת חזית לאומית מאוחדת.

עצם העובדה שרעיון זה עלה עתה שוב מוכיח כי חלה תמורה יסודית בתור' דעת הערבים בישראל. אין זה עוד הציר' בור המפורר, שבראשו עומדים עסקנים (המשך בעמוד 25)